

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES
TELEFOONNUMER
14053

Wmo-raad Enschede
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
1 maart 2021	2100011361	S.L. Meijer

UW BRIEF VAN	UW KENMERK
10 februari 2021	2100011360

Geachte leden van de Wmo-raad,

ONDERWERP

Reactie advies 'verordening bekostiging leerlingenvervoer'

Op 10 februari jl. heeft het college van B&W uw reactie en advies ontvangen over de verordening 'bekostiging leerlingenvervoer'. In deze brief volgt per aandachtspunt een reactie.

Algemene reactie

Allereerst danken wij u voor de flexibiliteit, aangezien het advies in korte tijd is geschreven. Uw reactie op de aansluiting op de Jeugdwet en meer maatwerkmogelijkheden willen we graag meer toelichten. Dat helpt ook in het gesprek hierover met de gemeenteraad. Mogelijk dat dit onderdeel wordt van een technische sessie (indien de gemeenteraad dit zal agenderen). Het door u aanbevolen rapport van de Kinderombudsman uit 2019 is ons bekend en dient ook als basis voor de landelijke aanpassingen van de (model)verordening. Mede hierdoor kunnen we meer maatwerk voor kinderen in Enschede leveren indien dat nodig is. Voorbeelden hiervan zijn de volgende situaties:

1. **Tussenvoorziening** | Een leerling zit op een reguliere voortgezet onderwijs, maar loopt daar helemaal vast. Eigenlijk moet hij geschorst worden, maar leraren zien nog mogelijkheden voor hem. Alleen op dat moment even niet op de huidige school. Daarvoor is door verschillende scholen een tussenvoorziening opgezet. Dit is officieel geen school. De leerling kan daar naar toe en daar wordt gewerkt aan de problemen waar hij binnen het reguliere voortgezet onderwijs op vastloopt. Deze tussenvoorziening staat te ver van het huis van de leerling en het is op dit moment vanwege verschillende problemen niet mogelijk dat de leerling zelfstandig op de fiets gaat. Met de nieuwe verordening kunnen de gemeente hier (tijdelijk) leerlingenvervoer voor inzetten, ondanks dat een tussenvoorziening officieel geen school is. Hiermee kan de leerling toch een dagelijkse structuur behouden en kan er geprobeerd te voorkomen dat het helemaal verkeerd gaat met deze leerling. Door het vervoer in te zetten is zeker dat de leerling elke dag naar de tussenvoorziening gaat.
2. **BSO** | Een leerling moet op 2 dagen in de week na schooltijd naar een BSO gebracht worden. Dit valt officieel niet onder het leerlingenvervoer en op basis van de huidige verordening wordt hier strikt mee omgegaan omdat de verordening geen ruimte biedt voor vervoer anders dan van huis naar school en weer terug. Als de BSO binnen de

route past, dan kan de leerling afgezet worden. Uiteraard blijven ouders in eerste instantie zelf verantwoordelijk, maar met de nieuwe verordening is er ruimte om af te wijken.

3. **Pleeggezin** | Een ander voorbeeld is een leerling die uit huis is geplaatst en in Twenterand bij pleegouders verblijft. Zij gaat nog wel naar school in Enschede. Dit wordt vanuit de gemeente Twenterand ingezet. Nu moet het meisje 1 dag in de week vanuit school naar een dagbesteding in Almelo. Ze komen hier langs onderweg naar huis. Dit valt niet onder het leerlingenvervoer, maar zou onder Jeugdwet vervoer vallen. Alleen niet vanuit Twenterand, omdat het gezag bij ouders in Enschede ligt. Conform de oude verordening zou de leerling dan eerst naar huis moeten en daarna door een andere taxi (vanuit Jeugdwet vervoer) opgehaald kunnen worden en dan weer teruggebracht kunnen worden naar Almelo. De nieuwe verordening biedt ruimte om toch vervoer in te zetten.
4. **VSO / Mbo** | Leerling X gaat naar een VSO school in Almelo door middel van het leerlingenvervoer. Deze leerling wil het volgende schooljaar graag naar een Mbo school. Deze Mbo school wil de leerling graag zelfstandig maken in het openbaar vervoer vóórdat de leerling de VSO afrondt. De Mbo school zet hiervoor begeleiders in, maar kan geen abonnementen verstrekken. Op dit moment maakt de leerling gebruik van taxivervoer vanuit het leerlingenvervoer, maar met de huidige verordening zijn er geen mogelijkheden. In de nieuwe verordening is het mogelijk om voor deze leerling twee vergoedingen af te geven. Een abonnement voor de bus of een vergoeding voor de trein verstrekken + taxivervoer. De leerling kan dan samen met de begeleiding oefenen in het openbaar vervoer en wanneer dit niet lukt zal diegene gebruik kunnen maken van de taxi.
5. **Scheiding** | Ouders van leerling gaan scheiden en moeder gaat wonen in een andere gemeente. De leerling zat al op speciale basisschool in Losser. Ouders brachten leerling altijd zelf naar school, maar door de scheiding en verhuizing is dit niet meer mogelijk. Er wordt daarom leerlingenvervoer in 2 gemeenten aangevraagd, in verband met het co-ouderschap. Op basis van de huidige verordening is een school in Losser niet de dichtstbijzijnde toegankelijke school en wordt afgewezen. Op basis van de nieuwe verordening is maatwerk mogelijk en daarmee dus bekostiging.

Reactie per artikel

- Artikel 1
 - Mbo behoort niet tot de wettelijke (vervoers)taak vanuit de verschillende onderwijswetten. Voor dit vervolgonderwijs is bekostiging vanuit DUO mogelijk. Wel kunnen in specifieke gevallen alsnog vervoersbekostiging toekennen. Bijvoorbeeld leerlingen die deelnemen aan de pilot GO2Mbo en die naar het Mbo reizen, maar nog ingeschreven staan bij het voortgezet onderwijs.
 - De verordening is niet leeftijdsgebonden. Het uitgangspunt is de schoollocatie.
 - De toevoeging 'uitstapplaats' is overgenomen.
 - De definitie 'toegankelijke school' is overgenomen van de landelijke modelverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). De leerling staat inderdaad centraal. Tegelijkertijd is verantwoordelijkheid van ouders ook belangrijk. In situaties waarin er onduidelijkheid kan zijn over de 'toegankelijke school' wordt gekeken naar de omstandigheden zodat er een passende oplossing gevonden wordt. Overigens komt niet in de praktijk tot op heden niet voor.
- Artikel 4.6

- De suggesties van GoOV en vrijwilligers zijn mogelijkheden waaraan gedacht wordt. Deze mogelijkheden worden uitgewerkt op een later moment na vaststelling van de verordening.
- Artikel 5
 - Het klopt dat een toelaatbaarheidsverklaring wordt afgegeven door de samenwerkingsverbanden. Dit wordt ook meegenomen in de beoordeling van een aanvraag leerlingenvervoer.
- Artikel 6
 - Lid 4: de consulenten leerlingenvervoer hebben nauw contact met scholen en in overleg met de school en ouders(s), de leerling wordt vastgesteld wat de mogelijkheden zijn van de leerling.
 - Lid 6: dit lid geeft mogelijkheden om op basis van de mogelijkheden van een leerlingen vast te stellen welke bekostiging mogelijk is. Het kan een leerling bijvoorbeeld helpen om in de winterperiode toch met de taxi vervoerd te worden ondanks dat de leerling in de zomer wel zelfstandig kan fietsen of met het openbaar vervoer. Tot op heden was er in principe alleen ruimte om één type bekostiging in te zetten: taxi óf fiets.
 - Lid 7: vervoer naar BSO is de verantwoordelijkheid van ouders en is meestal onderdeel van de BSO kosten die ouders hebben. Daarin wordt vaak een ophaalmogelijkheid van school naar de BSO gegeven. In situaties waarin dit niet mogelijk is, is bij uitzondering toch bekostiging mogelijk. Dit is maatwerk.
 - Lid 8: het klopt dat we nadere regels kunnen vaststellen, daarom zijn er Enschedese beleidsregels vastgelegd. Dit is in de formulering toegevoegd.
- Artikel 7
 - Bedankt voor deze positieve reactie. Er is inderdaad ruimte om maatwerk te leveren door individueel vervoer of minder leerlingen in één taxi te vervoeren.
- Artikel 8
 - Lid 1: het klopt dat als de dichtstbijzijnde school goed passend onderwijs kan bieden, dit de school is waarvoor een vervoersvoorziening wordt toegekend. In de praktijk kiezen ouders ook vaak de meest dichtstbijzijnde school, omdat dit het meest prettig is voor het kind. Het gaat vervolgens om de mogelijkheden van het kind in de toekenning van bekostiging.
 - Lid 2: het klopt dat u aangeeft. Er zijn goede contacten, waardoor bevestiging van toelating van een school niet tot vertraging leidt. De vervoerder, Brookhuis Groep B.V., is hierin ook een prettige partner. Zij zijn regelmatig flexibel in de verwerkingsperiode van het vervoer. Vaak kan het sneller dan de afgesproken verwerkingsperiode.
- Artikel 9
 - De medische deskundigen worden toegelicht in de toelichting van artikel 5. Dit is geen uitputtende lijst.
- Artikel 13
 - Lid 2: u geeft in uw reactie het antwoord van de Enschedese praktijk. Overbrugging van lesuren is in overleg met de school. Het kan ook zijn dat een leerling toch al wel eerder wordt opgehaald indien dat nodig is.
- Artikel 17
 - Op basis van uw advies is artikel 17 aangepast en aansluitend gemaakt met de beleidsregels artikel 9. Het is zo dat er vanuit de onderwijswetten geen wettelijke taak is om de leerlingen die zelfstandig reizen naar het Voortgezet Speciaal Onderwijs bekostiging te bieden. Enschede kiest er voor om, afhankelijk van het inkomen, toch bekostiging toe te kennen in de vorm van een busabonnement. Indien de situatie er toe leidt dat dit dusdanig nadelig is voor de leerling, dan kan hiervan worden afgeweken.
- Artikel 22
 - Er kan sprake zijn van verschillende vervoersvoorzieningen indien een leerling enkele dagen in een internaat verblijft en de rest van de dagen bij ouders thuis.

Er is geen maatgevende vervoersvoorziening, dit is afhankelijk van de situatie van de leerling.

- Artikel 24
 - Het advies om de tekst over het één keer de eigen bijdrage in rekening brengen is aangescherpt. Dit is in lid 3 beschreven.

Aanvullende reactie op uw algemene opmerkingen

- Het drempelbedrag is conform de landelijke modelverordening een inkomen van 27.000 euro. De 120% is van toepassing op de 'regeling zelfstandig reizen', artikel 17. Dit gaat over leerlingen die zelfstandig naar het Voortgezet Speciaal Onderwijs reizen en een openbaar abonnement toegekend kunnen krijgen, afhankelijk van het inkomen.
- Het klopt dat het uitgangspunt is dat een beperking structureel is. Dat voorkomt aanvragen zoals het inzetten van leerlingenvervoer voor een periode dat een leerling in het gips zit (bijvoorbeeld na het breken van een been). Hier zijn ouders zelfverantwoordelijk voor. De deskundige, school en ouders bepalen gezamenlijk wat er nodig is in het vervoer.
- Een afstand tot de opstapplaats van 1,5 kilometer wordt als redelijk gezien, omdat een reguliere basisschool in de buurt veelal ook deze afstand heeft. Ouders brengen een kind normaliter ook op die afstand naar school. De ouders dragen er zorg voor dat de leerling van & naar en op de opstapplaats wordt begeleid als dit noodzakelijk is.
- De VNG stelt overigens 30 minuten voor als redelijke afstand tot de opstapplaats.
- Het ingrijpen bij overschrijding van de wachttijd wordt door de ouders opgemerkt en/of de school. Dit leidt een melding bij de vervoerder. Als dit een structureel probleem blijkt te zijn, dan gaat de vervoerder in overleg om tot een oplossing te komen.
- De nieuwe verordening geeft ruimte voor maatwerk, en het is daarom mogelijk bekostiging toe te kennen indien een leerling bijvoorbeeld een zware operatie heeft ondergaan. Normaliter wordt dit gezien als de verantwoordelijkheid van ouders, maar in uitzonderingsgevallen wordt gekeken wat er nodig is voor het gezin en de leerling. Indien er al een wijkcoach betrokken was, kan het zijn dat er vervoer is ingezet vanuit de Jeugdwet.
- Crisisplaatsingen vragen altijd spoed en daar wordt tijd voor gemaakt. Een beslistermijn van 8 weken gaat hier daarom ook niet op. Ook de verwerkingstermijn van de vervoerder wordt indien mogelijk ook losgelaten. Dit betreffen vaak situaties waarbij er direct contact en overleg is tussen verschillende gemeenten indien dit nodig is. Ook een wijkcoach is vaak betrokken om tot een passende oplossing te komen.
- Een leerling wordt niet direct overgeplaatst indien een school vol blijkt te zijn. Er wordt gekeken naar wat het beste is voor de leerling. Maatwerk is inderdaad nodig en mogelijk gezien de nieuwe verordening. Er vindt overleg plaats tussen de school, ouders, leerling en de gemeente.
- Indien klachten van ouders over de vervoerder of het vervoer niet passend opgelost (kunnen) worden, dan treedt de gemeente op als contactpersoon om de mogelijkheden met de vervoerder en ouders te bespreken.
- Het budget leerlingenvervoer is een 'open einde regeling'. Hierdoor is er ruimte om toe te kennen wat nodig is. Dat maakt dat er schommelingen zijn in (de realisatie van) het budget. De totale kosten voor leerlingenvervoer bedroegen voor 2020: 2.029.119 euro. Hierbij was een overschrijding zichtbaar ten opzichte van het beschikbare budget. De nieuwe verordening maakt deze schommelingen en de situatie niet anders. Dekking van dit tekort wordt (in principe) opgevangen door meevallers elders binnen het sociaal domein. Voor 2021 is het budget leerlingenvervoer: 1.963.960 euro.

- De nieuwe verordening leidt tot betere aansluiting op één sociaal domein, omdat er breder gekeken kan worden naar de situatie van de leerling en het gezin. Tijdens een gesprek kan naar voren komen wat de mogelijkheden zijn van de leerling. Bovendien is er meer ruimte voor maatwerk dan voorheen. In de werkwijze is er ook contact tussen de wijkcoaches en/of gecertificeerde instellingen over de inzet van het vervoer. Hierdoor is er integraal afstemming mogelijk, zodat de leerling passende ondersteuning en/of bekostiging van leerlingenvervoer ontvangt.

Met deze informatie verwacht wij u voldoende te hebben geïnformeerd. Indien er aanvullende vragen zijn, dan kunt u deze stellen aan de beleidsadviseur, Stèphan Meijer.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit)

(drs. H.J. Meijer)